

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 118/2024-15

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Petra Molnára (sudca spravodajca) a sudcov Ivana Fiačana a Ľuboša Szigetiho v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľky **TRM Logistics, s. r. o.**, Dunajská 8, Bratislava, IČO 50 008 579, zastúpenej JUDr. Jozefom Dobrovičom, LL.M., advokátom, Záhradnícka 27, Bratislava, proti rozsudku Okresného súdu Bratislava I č. k. B1-30Cb/113/2021-111 z 27. februára 2023 a uzneseniu Krajského súdu v Bratislave č. k. 7Cob/16/2023-166 zo 16. augusta 2023 takto

r o z h o d o l :

1. Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**
2. Návrhu na vydanie dočasného opatrenia **n e v y h o v u j e .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľky a skutkový stav veci

1. Sťažovateľka sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 22. novembra 2023 doplnenou písomným podaním doručeným 14. decembra 2023 domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva na právnu pomoc v konaní pred súdmi podľa čl. 47 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), bližšie nešpecifikovaného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozsudkom okresného súdu č. k. B1-30Cb/113/2021-111 z 27. februára 2023 a uznesením krajského súdu č. k. 7Cob/16/2023-166 zo 16. augusta 2023. Navrhuje, aby ústavný súd napadnuté rozhodnutia zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a rozhodnutie a priznal náhradu trov konania. Zároveň žiada o vydanie dočasného opatrenia odkladu vykonateľnosti napadnutého rozsudku okresného súdu v spojení s napadnutým uznesením krajského súdu z dôvodov uvádzaných v sťažnosti.

2. Zo sťažnosti a z jej príloh vyplýva, že sťažovateľka vystupovala v spore o zaplatenie 1 980 eur s príslušenstvom na žalovanej strane. Okresný súd v danej veci rozhodol napadnutým kontumačným rozsudkom, pretože sa žalovaná sťažovateľka nedostavila na pojednávanie, svoju účasť na pojednávaní neospravedlnila riadne a včas (bod 5 napadnutého rozsudku). Neakceptoval doručenie jej oznámenia do mailovej schránky asistentky príslušného oddelenia súdu tesne pred pojednávaním, ktorým právny zástupca sťažovateľky zobral na vedomie neakceptovanie jeho skoršieho ospravedlnenia a ktorým vyjadril súhlas s konaním v ich neprítomnosti, pridržiavajúc sa predošlých doručených písomných podaní, pretože s týmto podaním sa asistentka oboznámila až po pojednávaní vo veci, keďže dovtedy bola v pojednávacej miestnosti (bod 6 napadnutého rozsudku).

3. Proti označenému rozsudku súdu prvej inštancie sťažovateľka podala odvolanie, o ktorom rozhodol odvolací súd napadnutým uznesením tak, že ho ako neprípustné odmietol podľa § 386 písm. c) Civilného sporového poriadku. V odôvodnení svojho uznesenia po rekapitulácii rozhodných skutočností konštatoval, že sťažovateľka mohla ospravedlniť svoju neúčasť na predmetnom pojednávaní z dôvodu kolízie s iným pojednávaním. Skutočnosť, že sťažovateľka doručila vyjadrenie k žalobe, rovnako akceptoval. K ospravedlneniu neprítomností na pojednávaní uviedol, že sťažovateľka nedostatočne identifikovala kolíziu a nepreukázala svoje tvrdenia dôveryhodným spôsobom (body 44 a ž 46 napadnutého uznesenia). Pokiaľ išlo o doručenie oznámenia prostredníctvom mailu, ktorým sťažovateľka vyjadrila súhlas s konaním v jej neprítomnosti, odvolávajúc sa vecne na svoje skoršie podanie – vyjadrenie k žalobe, odvolací súd konštatoval, že je ho možné urobiť aj mailom bez autorizácie, ale ako advokát znály systému práce na súdoch mohol vedieť a rozumne predpokladať, že asistentka sa s jeho obsahom neoboznámila včas (bod 48 napadnutého uznesenia). Vychádzajúc z uvedeného, dospel k záveru, že súd prvej inštancie neporušil procesné práva sťažovateľky, keď rozhodol kontumačným rozsudkom, pretože si sťažovateľka sama nedôsledne uplatňovala svoje procesné práva (bod 51 napadnutého uznesenia).

II.

Argumentácia sťažovateľky

4. Sťažovateľka v sťažnosti namieta, že došlo k porušeniu jej práv tým, že súd prvej inštancie na základe neprijateľných dôvodov a argumentácie dospel k záveru, že sú splnené podmienky na vydanie komutačného rozsudku v jej veci. Túto vadu konania nenapravil ani krajský súd, keď odobril postup súdu prvej inštancie. Argumentuje tým, že v deň pojednávania súd mailom jej právnomu zástupcovi oznámil skutočnosť, že neakceptuje jeho skoršie ospravedlnenie neprítomnosti na pojednávaní, na ktoré on reagoval rovnako mailom, že to berie na vedomie a súhlasí s konaním v jeho neprítomnosti. Skutočnosť, že sa s jeho podaním súd neoboznámil včas z dôvodov ním uvádzaných, sú pre posúdenie veci irelevantné, nespravodlivé a neakceptovateľné. Rovnako považuje za arbitrárne dôvody, ktorými odvolací súd odôvodnil jeho odvolanie za neprípustné a arbitrárne. Vychádzajúc z uvedeného, považuje rozhodnutie súdu prvej inštancie, ako aj rozhodnutie odvolacieho súdu za rozporné s jej označenými právami.

III.

Predbežné prerokovanie sťažnosti

III.1. K napadnutému rozsudku súdu prvej inštancie:

5. Pokiaľ ide o rozsudok súdu prvej inštancie, ústavný súd poukazuje na princíp subsidiarity podľa čl. 127 ods. 1 ústavy, z ktorého vyplýva, že právomoc ústavného súdu je daná iba vtedy, ak o ochrane základných práv a slobôd nerozhoduje iný súd. Ústavný súd preto konštatuje, že nemá právomoc preskúmať označený rozsudok súdu prvej inštancie ani jeho predchádzajúci postup, keďže ho už meritórne preskúmal na základe odvolania krajský súd, ktorý bol oprávnený a zároveň povinný poskytnúť sťažovateľke ochranu jej právam.

6. Z uvedeného dôvodu ústavný súd sťažnosť v tejto časti smerujúcej proti rozsudku súdu prvej inštancie odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. a) zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) pre nedostatok právomoci na jej prerokovanie (m. m. IV. ÚS 405/04, III. ÚS 133/05, II. ÚS 446/2020).

III.2. K napadnutému uzneseniu odvolacieho súdu:

7. Z princípu subsidiarity ako jedného zo základných pojmových znakov právomoci ústavného súdu podľa čl. 127 ods. 1 ústavy vyplýva, že ochranu pred ústavným súdom nemožno využiť súčasne alebo pred inými prostriedkami nápravy, ktoré má sťažovateľ k dispozícii, ale že sťažnosť je prípustná iba vtedy, ak napriek vyčerpaniu všetkých prípustných právnych možností nápravy naďalej dochádza k porušovaniu základných práv alebo slobôd sťažovateľa (m. m. IV. ÚS 21/02).

8. Z § 55 písm. d) v spojení s § 132 ods. 2 zákona o ústavnom súde vyplýva, že ústavná sťažnosť je neprípustná, ak sťažovateľ nevyčerpal právne prostriedky, ktoré mu priznáva zákon na ochranu jeho základných práv a slobôd.

9. Proti napadnutému uzneseniu odvolacieho súdu sťažovateľka mohla podľa názoru ústavného súdu podať dovolanie, ktoré, vychádzajúc z obsahu jej argumentácie, mohla založiť na existencii dovolacieho dôvodu podľa § 420 písm. f) Civilného sporového poriadku. V sťažnosti neuviedla dôvody, ktoré by spochybnili tento záver, resp. nevysvetlila, prečo dovolanie ako účinný právny prostriedok ochrany jej práv nevyužila.

10. Ústavný súd preto musel sťažnosť v tejto časti odmietnuť pre jej neprípustnosť podľa § 56 ods. 2 písm. d) v spojení s § 132 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

11. Keďže došlo k odmietnutiu sťažnosti ako celku, ústavný súd sa nezaoberal ďalšími návrhmi sťažovateľky, pretože tieto sú viazané na to, že ústavný súd sťažnosti vyhovie. Zároveň dodáva, že za daných okolností stratilo opodstatnenie rozhodovať aj o navrhnutom dočasnom opatrení.

III.3. K návrhu na vydanie dočasného opatrenia:

12. Pokiaľ ide o návrh na vydanie dočasného opatrenia, ústavný súd konštatuje, že z ustanovení § 130 a § 131 zákona o ústavnom súde vyplýva, že nevyhnutným predpokladom vyhovie takémuto návrhu je prijatie sťažnosti aspoň v časti na ďalšie konanie. Keďže došlo k odmietnutiu

sťažnosti v celom rozsahu, ústavný súd návrhu sťažovateľky na vydanie dočasného opatrenia nevyhovel.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 20. marca 2024

Peter Molnár
predseda senátu